

Evaluering af LIVas dokumentationsværktøj 2018

Evaluering af LIVaRehab og LIVaShelters aktiviteter i perioden 1/1 2018-31/12

2018

&#
ANALYSE & TAL

April 2019

Udarbejdet af:

Analyse & Tal F.M.B.A
Nannasgade 28
2200 København N
www.ogtal.dk

For mere information kontakt:

Pia Bang Jensen
Tlf. 28 93 41 12
pia@ogtal.dk

Databehandling, analyse & tekst:
Pia Bang Jensen og Nadia Engelst Rostved

Rapporten kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden. Rapporten kan downloades gratis på Analyse & Tals hjemmeside www.ogtal.dk. Og på LivaRehabs hjemmeside www.livarehab.dk

Indhold

Indledning og hovedkonklusioner.....	5
En styrket dokumentationsindsats.....	5
Formålet med denne rapport.....	5
Datagrundlag	5
Forbehold.....	6
Vidnesbyrd fra LIVas deltagere	6
Rapportens hovedkonklusioner – LIVa	7
Rapportens hovedkonklusioner – LivaRehab	7
Rapportens hovedkonklusioner – LivaShelter.....	7
Overblik over LIVas deltager-og beboerretnede aktiviteter.....	8
LivaShelters henvendelser, beboernes baggrund og voldens karakteristika.....	9
LivaShelters henvendelser	9
Beboernes baggrund.....	10
Voldens karakteristika	11
LivaRehabs henvendelser og forløb	12
Baggrund: LivaRehab: En meget udsat deltagergruppe.....	14
Deltagernes komplekse problemer.....	14
Deltagernes baggrund.....	17
LivaRehab: Deltagernes problemer.....	20
LivaRehab: Overgrebenes vidtrækkende betydninger	24
LivaRehab: Stor tilfredshed med forløbene blandt deltagerne.....	27
Konkluderende bemærkninger	31

Kapitel 1

Indledning og hovedkonklusioner

Denne rapport er en evaluering af LIVa – Forening mod skadevirkninger af prostitutions (LIVa) projekt ”Udvikling af dokumentationsværktøj 2018” foretaget af analysebureauet Analyse og Tal i februar 2019. Evalueringen har til formål at dokumentere LIVas styrkede dokumentationsindsats.

En styrket dokumentationsindsats

LIVa har siden 2016 styrket deres dokumentations- og analysearbejde. Formålet har været at arbejde mere evidensbaseret ved at blive bedre til systematisk at dokumentere, analysere og vurdere virkningerne af deres indsatser for mennesker, der har skadevirkninger fra prostitution og/eller har været udsat for incest, seksuelle overgreb og vold.

Den styrkede dokumentationsindsats består blandt andet i, at LIVa i samarbejde med Analyse & Tal siden 2017 har indsamlet før- og eftermålinger på deres indsatser. Fra 2017 til 2018 i form af et elektronisk spørgeskema udarbejdet af Analyse & Tal, som deltagerne i LIVas tilbud har udfyldt ved henholdsvis begyndelsen og afslutningen af deres respektive forløb og siden maj 2018 i form af et elektronisk spørgeskema i journaliseringssystemet Danjournal, som deltagerne ligeledes har udfyldt ved henholdsvis begyndelsen og afslutningen af deres forløb.

Formålet med denne rapport

Formålet med denne rapport er at beskrive LIVas deltager- og beboergruppe og forskellige udvalgte undergrupper af særlig interesse. Dette gøres med henblik på at videreformidle den indsamlede viden til professionelle, der arbejder med personer, der har været udsat for incest, seksuelle overgreb og vold.

Rapporten indeholder en kvantitativ analyse af data fra journaliseringssystemet Danjournal bestående af en deskriptiv analyse, det vil sige frekvenstabeller og udvalgte krydstabeller. Selvom journaliseringssystemet Danjournal først blev taget i brug i maj 2018, er analysen baseret på data fra hele kalenderåret 2018, da deltagere, der begyndte i LIVa før maj 2018, også har fået deres data indtastet i Danjournals journaliseringssystem.

Som den tredje i rækken af evalueringer af LIVas dokumentationsværktøj kan nærværende rapport endvidere bygge videre på det vidensgrundlag, som LIVa har opbygget siden 2016. Den vedvarende forøgelse af datagrundlaget er med til at underbygge validiteten af analyserne og dermed yderligere afdække den særlige deltagerprofil, der knytter sig til personer, der har været udsat for incest, seksuelle overgreb og vold.

Datagrundlag

Spørgeskemaet består af et startspørgeskema, der udfyldes ved deltagerens påbegyndelse af forløbet, og et slutspørgeskema, der udfyldes ved deltagerens afslutning af forløbet. Antallet af besvarelser i startspørgeskemaet er 194. Antallet af besvarelser i slutspørgeskemaet er 24.

Svarprocenterne for de to spørgeskemaer udregnes ved at sammenholde antallet af respondenter i de to spørgeskemaer med antallet af deltagere, som står registreret i værende i forløb hos LIVa i perioden 1. januar 2018 til 31. december 2018. Det giver en svarprocent på henholdsvis 72% for startspørgeskemaet og 9% for slutspørgeskemaet.

Der er lavet frekvenstabeller på alle variable i henholdsvis før- og eftermåling, og der er lavet krydstabeller på udvalgte variable. Der er testet for statistisk signifikans på før- og eftermålingerne. For at formidle resultaterne mest præcist præsenteres tabellerne med varierende analyseudvalg, det vil sige at der er et varierende antal besvarelser ved hvert spørgsmål. Det skyldes, at det er varierende, hvor mange, der har besvaret de forskellige spørgsmål, og at der i nogle tilfælde er tvivl om, hvorvidt respondenterne har taget stilling til spørgsmålene. Derfor fraregnes de statistikken. Det vil fremgå af tabellerne, hvor mange besvarelser, der indgår. Fortolkninger af data bør derfor læses i lyset heraf.

Forbehold

Det er ikke muligt at vurdere, hvorvidt ændringer i eksempelvis deltagernes helbred eller forhold til familie og netværk før og efter deltagelsens i et forløb hos LivaRehab, skyldes forløbet. Deltagerne hos LIVA er en udsat gruppe, som lever omskiftelige liv, og det foreliggende data giver ikke sikker viden om, hvilke forhold der har været med til at ændre deres livssituation.

Vidnesbyrd fra LIVAs deltagere

Undervejs i rapporten vil der fremgå en række vidnesbyrd i citatform fra LIVAs deltagere. Deltagerne fortæller om deres oplevelse med at være i forløb hos LIVA, hvordan LIVA har hjulpet dem videre i deres liv, og hvad deltagerne forventer af fremtiden.

Rapportens hovedkonklusioner – LIVa

- LIVa har i 2018 modtaget 542 henvendelser, fordelt på LivaRehab og LivaShelter.

Rapportens hovedkonklusioner – LivaRehab

- LIVas deltagere slås med meget komplekse problemstillinger. Mange deltagere angiver at have problemer med både seksuelle overgreb, incest og vold.
- LivaRehab har i 2018 modtaget 337 henvendelser.
- De fleste henvendelser kommer fra personer i København, Vordingborg, Guldborgsund og Næstved kommune.
- LivaRehab har i 2018 igangsat 243 forløb.
- 91,8 procent af LivaRehabs deltagere er kvinder.
- 96,3 procent af LivaRehabs deltagere har været udsat for incest eller seksuelle overgreb inden de fyldte 18 år.
- 30,4 procent har været udsat for vold.
- 24,7 procent har været udsat for fysisk vold.
- 23,2 procent har været udsat for psykisk vold.
- 13,9 procent har været udsat for seksuel vold.
- 65,5 procent har et dårligt netværk.
- 49,2 procent har dårlig fysisk helbredsbedømmelse.
- 94,9 procent har dårlig psykisk helbredsbedømmelse.
- 57,8 procent har ingen kompetencegivende uddannelse.
- 62,3 procent er på overførselsindkomst.
- 15,5 procent har gæld.
- 65,6 procent er ledige.
- 28,4 procent er ensomme.
- Alle deltagere, der har besvaret det pågældende spørgsmål procent vil anbefale LIVa til andre.
- Alle deltagere, der har besvaret det pågældende spørgsmål føler, at de har fået hjælp til at løse de problemer, som de havde, inden de begyndte i forløb hos LIVa.

Rapportens hovedkonklusioner – LivaShelter

- LivaShelter har i 2018 modtaget 205 henvendelser.
- 22,4 procent af henvendelserne blev foretaget af kvinden selv.
- De fleste beboere er blevet udsat for både fysisk og psykisk vold.
- For de fleste beboeres vedkommende er voldsudøveren en nuværende kæreste, samlever eller ægtefælle.

Kapitel 2

Overblik over LIVas deltager-og beboerretnede aktiviteter

LIVa har i 2018 modtaget i alt 542 henvendelser, fordelt på LivaRehab og LivaShelter. Dette høje antal henvendelser indikerer, at LIVa er blevet en kendt og anerkendt organisation, der tiltrækker flere og flere deltagere.

LivaRehab har i 2018 modtaget 337 henvendelser. Henvendelserne kommer fra personer i hele landet, men tre kommuner skiller sig alligevel ud: Det drejer sig om København (82 henvendelser), Vordingborg (54 henvendelser), Guldborgsund (26 henvendelser) og Næstved (13 henvendelser). LivaRehab holder altså det flotte niveau fra 2017, hvor antallet af henvendelser var 355. I 2016 var der 210 henvendelser til LivaRehab.

LivaRehab har i 2018 igangsat 217 forløb. Det er over tre gange så mange forløb som i 2017, hvor LIVa igangsatte 57 forløb.

LivaShelter har i 2018 modtaget 205 henvendelser. Selvom krisecentret kun har eksisteret i to en halv måned ved dataindsamlingens afslutning d. 31. december 2018, er der altså stor efterspørgsel på tilbuddet.

Kapitel 3

LivaShelters henvendelser, beboernes baggrund og voldens karakteristika

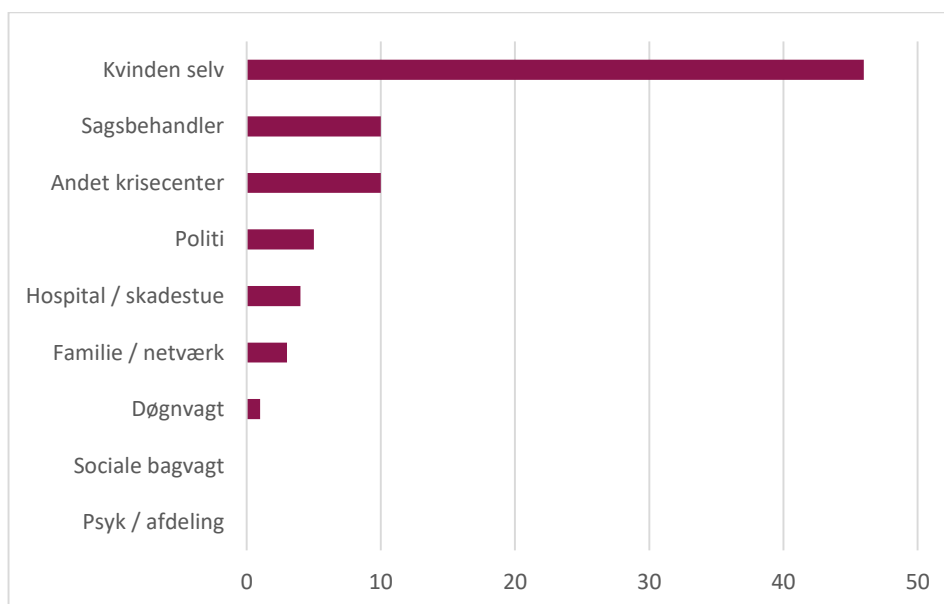
Dette kapitel giver et overblik over LivaShelters aktiviteter. LivaShelter er et kvindekrisecenter, der drives under Servicelovens §109 bestemmelser. Krisecentret er etableret i efteråret 2018. Der fokuseres på LivaShelters henvendelser, krisecentrets beboeres baggrund, deres oplevelse med vold, deres forsørgelsesgrundlag før og efter indskrivning og deres opholdsstatus før og efter indskrivning.

LivaShelters henvendelser

LivaShelter har i 2018 modtaget 205 henvendelser fordelt på 72 personer. 181 har henvendt sig telefonisk, seks personer har henvendt sig personligt, én har henvendt sig per e-mail. Resten af henvendelsesmåderne findes der ikke data på.

I nedenstående tabel ses, at det i 22,4 procent af tilfældene var det kvinden selv, der henvendte sig. I 4,9 procent af tilfældene var det sagsbehandleren, der henvendte sig. I andre 4,9 procent af tilfældene var det et andet krisecenter, der henvendte sig. 53,2 procent af henvendelserne er angivet som "andet". De resterende 8,3 procent af tilfældene findes der ikke data på.

Hvem henvender sig?

Hvad angår de tilfælde, hvor kvinden har henvendt sig på eget initiativ, findes der ni besvarelser. Tre personer har hørt om krisecentret gennem fagperson, én har søgt på nettet, én har hørt om krisecentret via et andet paragraf 109 eller 110-tilbud, én kendte selv tilbuddet i forvejen og tre ved ikke.

Da LivaShelter kun har 20 værelser til rådighed, har man været nødsaget til at afvise en stor del af kvinderne. Den hyppigste afvisningsårsag på 38,5 procent er, at kvinden ikke er en del af målgruppen af "andre årsager", 16,1 procent er givet, fordi man afventer afklaring, 15,6 procent af afvisningerne er givet, fordi der er aftalt visitationssamtale, 10,7 procent af afvisningerne er givet på grund af manglende ledige værelser.

Beboernes baggrund

Hvad angår LivaShelters beboeres køn og alder, findes der data på 18 af beboerne. Alle disse er kvinder. Gennemsnitsalderen er 33 år. Den ældste beboer er 64 og den yngste er 21.

I forhold til beboernes civilstatus findes der data på 14 af kvinderne. Fem af kvinderne er gift, seks er ugift, én er fraskilt og to er enlige.

Hvad angår beboernes højeste fuldførte uddannelse findes der data på 13 af beboerne. To har ingen skolegang, to har grundskole, én har en gymnasial uddannelse, tre har en erhvervsfaglig uddannelse, to har en mellemlang videregående uddannelse, og tre personer ved ikke.

I forhold til beboernes forsørgelsesgrundlag på indskrivningstidspunktet, findes der data på 16 beboere. Fem beboere angiver kontanthjælp, tre angiver arbejdsindtægt, to angiver SU, andre to "andet", én angiver dagpenge, én angiver, at vedkommende ikke har nogen indtægt, og to ved ikke.

Hvad angår beboernes aktuelle opholdsstatus på indskrivningstidspunktet, findes der data på 14 beboere. Fem er danske statsborgere, fire har permanent opholdstilladelse, tre er familiesammenførte og to ved ikke.

I forhold til beboernes forsørgelsesgrundlag på udskrivningstidspunktet, findes der data på fire deltagere. Tre er på kontanthjælp og én ved ikke.

Hvad angår beboernes aktuelle opholdsstatus på udskrivningstidspunktet, findes der data på fire beboere. Tre er danske statsborgere og én ved ikke.

I forhold til, hvem kvinderne er henvist af, findes der data på 17 af beboerne. Seks af kvinderne kommer på eget initiativ. Tre er henvist af pårørende. Tre er henvist af socialforvaltningen. Én er henvist af hospitalet eller skadestuen. Én er henvist af politiet. To er henvist af et andet paragraf 109 eller 110-tilbud, og én person angiver "andet".

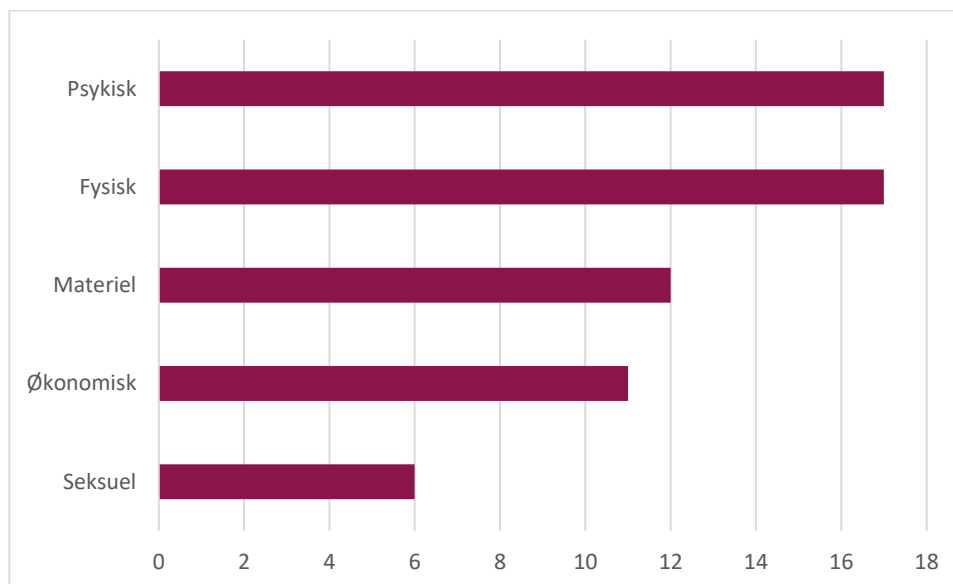
I forhold til hvordan beboerne har hørt om krisecentret, findes der data på ni beboere. Én har søgt på nettet. Én har hørt om krisecentret gennem et andet paragraf 109- eller 110-tilbud. Tre har hørt om det gennem en fagperson. Én kendte selv stedet i forvejen. Tre ved ikke.

I forhold til beboernes antal af krisecenterophold findes der data på 13 beboere. 9 kvinder har haft ét ophold i alt. Tre kvinder har haft to ophold, og én kvinde har haft mere end fire krisecenterophold i alt.

Voldens karakteristika

Hvad angår typen af vold, som beboerne har været udsat for, har kvinderne kunnet angive flere svar. I nedenstående tabel ses det, at der er 17 angivelser af fysisk vold, 17 angivelser af psykisk vold, seks angivelser af seksuel vold, 12 angivelser af materiel vold, og 11 angivelser af økonomisk vold. Der er 63 angivelser i alt. De fleste beboere er altså blevet udsat for mere end en type vold.

Typer af vold

I forhold til, hvem voldsudøveren er, findes der data på 18 af beboerne. Otte kvinder angiver, at voldsudøveren er en nuværende ægtefælle, samlever eller kæreste. Seks kvinder angiver, at voldsudøveren er en tidligere ægtefælle, samlever eller kæreste. Tre kvinder angiver, at voldsudøveren er familie. Én kvinde angiver, at voldsudøveren er "andre".

Hvad angår voldsudøverens statsborgerskab er der data på 14 af beboerne. Syv kvinder angiver, at voldsudøveren er dansk statsborgerskab. Fem kvinder angiver, at voldsudøveren ikke er dansk statsborger. To kvinder ved ikke.

I forhold til voldens varighed findes der 16 besvarelser. Én oplyser, at volden varede under ét år. Fem kvinder angiver, at volden varede 1-2 år. Tre kvinder angiver, at volden varede 2-3 år. Fire kvinder angiver, at volden varede 4-5 år. Én kvinde angiver, at volden varede 5-10 år. Én kvinde angiver, at volden varede over 10 år, og én ved ikke.

I forhold til, hvad beboerne udskrives til efter deres ophold på krisecentret, findes der data på seks beboere. Én angiver, at hun udskrives tilbage til voldsudøveren. Én angiver, at hun udskrives til et andet krisecenter. Én angiver, at hun udskrives til en familiebehandlingsinstitution. Én angiver, at de udskrives til venner. Og for to beboere er det uoplyst.

I det ovenstående er det tydeligt, at der er udfordringer med at ensrette registreringen af LivaShelters beboere og deres baggrund og karakteristika. Disse udfordringer medfører, at dokumentationen af LivaShelters arbejde nogle steder bliver mangelfuld. Det er med andre ord afgørende, at organisationers registrerings- og dokumentationsarbejde ensrettes og prioriteres så den store indsats, der ydes for LivaShelters beboere, også kan dokumenteres i en evaluering som denne. Det anbefales derfor på det kraftigste, at krisecentrets medarbejdere styrkes i dokumentationsarbejde, både når de får henvisninger, og når de udskrives.

Kapitel 4

LivaRehabs henvendelser og forløb

LivaRehab har i 2018 modtaget 337 henvendelser. LivaRehab holder altså det flotte niveau fra 2017, hvor antallet af henvendelser var 355. I 2016 var der 210 henvendelser til LivaRehab. Henvendelserne kommer fra personer i hele landet, men fire kommuner skiller sig alligevel ud: Det drejer sig om København (82 henvendelser), Vordingborg (54 henvendelser), Guldborgsund (26 henvendelser) og Næstved (13 henvendelser)

LivaRehab har i 2018 igangsat 243 forløb. Det er over fire gange så mange forløb som i 2017, hvor LIVA igangsatte 57 forløb.

Nedenstående tabel viser, hvilke forløb LIVAs deltagere skal deltage i. Denne tabel summer også til mere end 100 procent, da deltagerne har mulighed for at deltage i flere forskellige forløb. I gennemsnit er en deltager tilknyttet tre forløb.

Forløb		
	Antal	Procent
Socialrådgivning	49	62,8
Psykologisk rådgivning	45	57,7
Psykiatrisk rådgivning/behandling	11	14,1
Økonomisk rådgivning	6	7,7
Mentorstøtte	9	11,5
LivaCreation	5	6,4
Jobcoaching	1	1,3
Jobsøgning	2	2,6
Exit prostitution	31	39,7
Trygforløb	26	33,3
Forløb bestilt af kommunen	26	33,3
Total personer	78	

Der skal knyttes et par bemærkninger til tabellen. For det første skal det bemærkes, at alle, der henvender sig til LIVA modtager anonym frivillig rådgivning. Derudover skal 62,8 procent deltage i socialrådgivning. 57,7 procent skal deltage i psykologisk rådgivning. 39,7 procent skal deltage i forløbet Exit prostitution og 33 procent skal deltage Trygforløb.

For det andet skal det bemærkes, at der, ifølge LIVA, er tale om en generel underregistrering, hvad angår deltagernes forløb. Dette underbygges af, at der er mere end 78 deltagere i LIVA, selvom der i tabellen kun fremgår 78 personer. Underregistreringen gør sig desuden særligt gældende for forløbene LivaCreation og Jobcoaching.

Nedenstående tabel viser længden på forløb i dage. Det længste forløb er 363 dage. Den gennemsnitlige længde på et forløb er 161 dage og det typiske forløb (medianforløbet) er 151 dage.

Længde på forløb i dage	
Interval	1-363
Gennemsnit	161
Median	151
25% percentil	89
75% percentil	229

Efter at have fokuseret på grundlæggende oplysninger om LIVas forløb, vil der i næste kapitel blive fokuseret på deltageres baggrund.

Kapitel 5

Baggrund: LivaRehab: En meget udsat deltagergruppe

Dette kapitel fokuserer dels på LivaRehabs deltagergruppes baggrund og dels på de problemer, som de er henvist til LIVA med.

Deltagernes komplekse problemer

Det er tydeligt, at LivaRehabs deltagergruppe består af udsatte mennesker, der slås med komplekse problemstillinger og har mange forskellige problemer at forholde sig til på samme tid.

I nedenstående citat fortæller en deltager, at hun med hjælp fra LIVA har fundet vej ud af prostitution, og samtidig har fået hjælp til andre problemer omkring selvværd og selvtillid:

"Jeg har været glad for de mennesker, der var omkring mig, og de kvinder, jeg lærte at kende og det fællesskab, der er på Liva. Det har givet mig mere tro på mig selv og jeg er blevet mere selvstændig. Jeg har fået mere selvværd og selvtillid og begår mig bedre blandt andre mennesker. Jeg er kommet ud af min prostitution, og det var jo det primære. Og jeg er faktisk på vej tilbage til arbejdsmarkedet. Jeg har været rigtig glad for LIVA." (Deltager hos LIVA)

I nedenstående tabel ses det, at deltagerne typisk er henvist til LivaRehab med flere forskellige problemer på samme tid. Det ses ved, at tabellen summer til over 100, fordi deltagerne har kunnet angive flere forskellige svar. Den største henvisningsårsag er psykiske problemer, som 58,9 procent af deltagerne er henvist med. 54,2 procent er henvist på grund af overgreb. 45,2 procent er henvist på grund af vold og 28,6 procent er henvist på grund af problemer relateret til prostitution. 24,4 procent er henvist på grund af incest. 19 procent er henvist på grund af gråzoneprostitution.

Problemer henvisning		
	Antal	Procent
Prostitution	48	28,6
Gråzone	32	19
Vold	76	45,2
Voldtægt	22	13,1
Incest	41	24,4
Overgreb	91	54,2
Økonomi og gæld	39	23,2
Bolig	23	13,7
Søvn	8	4,8
Netværk	28	16,7
Psykisk	99	58,9
Alkohol	12	7,1
Stoffer	22	13,1
Fysisk	19	11,3
Andet	27	16,1
Totale antal problemer (henvisninger)	587	349,4

Det er bemærkelsesværdigt, at andelen, der henvises på grund af problemer relateret til prostitution, er så forholdsvist lille. Dette skyldes, ifølge LIVA, at flertallet af LivaRehabs deltagere har haft en baggrund i prostitution, hvorfor det bliver en selvfølge og derfor udtalt, når det skal registreres ved forløbets begyndelse i LivaRehab. En anden årsag til det misvisende billede er, at der også er skam og stigmatiseringsproblemer forbundet med salg af seksuelle ydelser. Hvis en evaluering som denne skal give et så retvisende billede af de problemer, som LivaRehabs deltagergruppe kæmper med, er det nødvendigt, at denne tavse viden bringes frem i lyset ved en ensrettet og korrekt dokumentation.

Konklusionen om, at LivaRehabs deltagergruppe slås med komplekse problemstillinger kan også drages ved at se på, hvilke problemer deltagerne angiver, at de har ved deres forløbs begyndelse, som det ses i nedenstående tabel. Her har deltagerne også mulighed for at angive flere forskellige svar. 59,7 procent angiver, at de har psykiske problemer, 53,7 procent angiver, at de har psykiske vanskeligheder grundet incest og/eller seksuelle overgreb inden fyldt 15 år. 28,4 procent angiver, at de har problemer med ensomhed og andre 28,4 procent angiver, at de har psykiske vanskeligheder grundet tidligere erfaringer med prostitution.

Hvilke af følgende oplever du som problemer, du har lige nu?		
	Antal	Procent
Arbejdsløshed	10	14,9
Økonomiske problemer	14	20,9
Hjemløshed	9	13,4
Problemer med mine børn	8	11,9
Ensomhed	19	28,4
Vold	11	16,4
Fysiske smerter	13	19,4
Psykiske vanskeligheder	40	59,7
Psykiske vanskeligheder grundet tidligere erfaringer med prostitution	19	28,4
Psykiske vanskeligheder grundet incest og/eller seksuelle overgreb inden fyldt 15 år,	36	53,7
Misbrug	10	14,9
Andet	11	16,4
Totale antal besvarelser	202	301,4
Total	67	

I det ovenstående er det blevet klart, at LivaRehabs deltagergruppe slås med meget komplekse problemstillinger og har mange forskellige udfordringer at tage stilling til på samme tid. Det er problemstillinger, der kræver langvarige behandlingsforløb med flere forskellige typer af behandlere og fagpersoner, hvis de skal løses.

Efter at have fokuseret på, hvilke problemer LivaRehabs deltagere er henvist til LivaRehab med, samt hvilke problemer de angiver at have ved forløbets begyndelse, vil der i det følgende blive fokuseret på LivaRehabs forløb.

Deltagernes baggrund

I nedenstående tabel ses det, at 91,8 procent af LivaRehabs deltagere er kvinder. 8,25 procent er mænd.

Køn		
	Antal	Procent
Kvinder	178	91,76
Mænd	16	8,25
Total	194	100

I nedenstående tabel ses det, at 33,1 procent af LivaRehabs deltagere er over 46 år. 30 procent er mellem 26 og 35 år. 25,4 procent er mellem 16 og 25 år. 11,5 procent er mellem 36 og 45 år.

Alder		
	Antal	Procent
16 - 25-årige	33	25,4
26 - 35-årige	39	30,0
36 - 45-årige	15	11,5
Over 46 år	43	33,1
Total	130	100

I nedenstående tabel ses det, at 37,5 procent af LivaRehabs deltagere har folkeskole som højest fuldførte uddannelse. 15,6 procent har en erhvervsuddannelse. 10,9 procent har ingen uddannelse. Andre 10,9 procent angiver, at deres uddannelse ikke er relevant. Det kan altså konkluderes, at 57,8 procent af LivaRehabs deltagere ikke har en kompetencegivende uddannelse.

Uddannelse		
	Antal	Procent
Ingen uddannelse	7	10,9
Folkeskole	24	37,5
Gymnasium	6	9,4
Erhvervsuddannelse	10	15,6
Kort videregående	6	9,4
Lang videregående	4	6,3
Ikke relevant	7	10,9
Total	64	100

I nedenstående tabel ses det, at 65,6 procent af LivaRehabs deltagere ikke er i arbejde. 26,2 procent er under uddannelse. Dette afspejles, når man ser på deltagernes indkomst, idet 45,9 procent er på kontanthjælp og 26 procent er på SU.

Beskæftigelse		
	Antal	Procent
Fuldtid	2	3,3
Deltid	1	1,6
Arbejder under særlige vilkår	2	3,3
Arbejder ikke	40	65,6
Under uddannelse	16	26,2
Total	61	100

I nedenstående tabel ses det, at 15,5 procent af deltagerne har gæld. 84,5 procent har ikke gæld eller har ikke besvaret det pågældende spørgsmål.

Gæld		
	Antal	Procent
Har gæld	30	15,5
Har ikke gæld eller ikke svaret	164	84,5
Total	194	100

I nedenstående tabel ses det, at 11,5 procent er boligløse. 88,5 procent har en bolig. I datamaterialet ses desuden, at ni personer i et andet spørgsmål angiver at være boligløse. Heraf bor en person på gaden, to personer bor på herberg, yderligere to bor på krisecenter, og fire personer angiver, at de bor andre steder.

Bolig		
	Antal	Procent
Har bolig	54	88,5
Er boligløs	7	11,5
Total	61	100

I nedenstående tabel ses det, at 49,2 procent af LivaRehabs deltagere har en dårlig fysisk helbredsbedømmelse. 38,5 procent har en god fysisk helbredsbedømmelse.

Helbred fysisk		
	Antal	Procent
Godt	25	38,5
Dårligt	32	49,2
Ikke relevant	8	12,3
Total	65	100

I nedenstående tabel ses, at 94,9 procent af deltagerne har en dårlig psykisk helbredsbedømmelse. 5,1 procent har en god psykisk helbredsbedømmelse. Af datamaterialet fremgår det desuden, at 27 personer angiver at have en psykisk diagnose. Heraf har 11,1 procent en behandlet psykisk diagnose, 25,9 procent har en ubehandlet psykisk diagnose, 29,6 procent er i behandling for deres psykiske diagnose og 33,3 procent er udiagnosticerede.

Helbred psykisk		
	Antal	Procent
Godt	2	5,1
Dårligt	37	94,9
Total	39	100

Kapitel 6

LivaRehab: Deltagernes problemer

I dette kapitel fokuseres der på deltagernes problemer såsom misbrug, seksuelle overgreb, erfaringer med prostitution, gråzoneprostitution og vold.

I nedenstående tabel ses det, at 17 personer, angiver at have haft et misbrug. 14 personer, svarende til 7,2 procent, angiver at have haft et hashmisbrug. Syv personer, svarende til 3,6 procent, angiver at have haft et stofmisbrug. Fem personer, svarende til 2,6 procent, angiver at have haft et alkoholmisbrug. I datamaterialet ses desuden, at fem personer er i misbrugsbehandling. Ingen har et aktivt misbrug.

Misbrug		
	Antal	Procent*
Alkohol	5	2,6
Hash	14	7,2
Stoffer	7	3,6
Shopping	1	0,5
Andet	1	0,5
Total antal personer med misbrug	17	
Totale antal ikke besvarelser	177	

I nedenstående tabel ses det, at 65,5 procent angiver at have et dårligt netværk. 31 procent angiver at have et godt netværk.

Netværk		
	Antal	Procent
Dårligt netværk	38	65,5
Godt netværk	18	31
Ikke relevant	2	3,4
Total	58	100

I citatet herunder fortæller en deltager om relationen til sin psykolog hos LIVA. Hun fortæller, at psykologens modenhed og ærlighed får hende til at stole på hende og have gode forventninger til deres fremtidige konsultationer:

"Jeg er meget glad for den psykolog, jeg har fået. Hun er moden og ærlig. Og selvom vi ikke taler om de dybe følelsesmæssige emner endnu, så stoler jeg på hende. (Deltager hos LIVA)

I nedenstående tabel ses det, at 23 personer, svarende til 11,9 procent, har erfaring med prostitution og gråzoneprostitution. 15 personer, svarende til 7,7 procent, har erfaring med gråzoneprostitution. To personer, svarende til 1 procent, angiver at være aktiv i prostitution. Tre personer, svarende til 1,5 procent, angiver at være aktiv i gråzoneprostitution. Fire personer, svarende til 2,1 procent ønsker ikke at besvare.

Deltagernes erfaring med prostitution og gråzoneprostitution		
	Antal	Procent*
erfaring med	23	11,9
aktiv i	2	1
erfaring med gråzone	15	7,7
aktiv i gråzone	3	1,5
ønsker ikke at besvare	4	2,1
Antal ikke-besvarede	155	
Antal personer besvarede	39	

I citatet herunder beskriver en deltager, at det er følgevirkningerne af at have været i prostitution, der er det væsentlige at få hjælp til. Hun beskriver også, hvordan hun er blevet hjulpet til at finde en bolig såvel som at blive oplyst om sine muligheder og rettigheder. I kraft af, at LIVa har hjulpet med bolig og "alt det praktiske" har hun været i stand til at komme ud af prostitution. Vigtigheden af, at LIVa bistår med at skabe en mere stabil tilværelse for sine deltagere, ud over at hjælpe dem ud af prostitution, kan altså ikke understreges nok.

"For me, it is the side effects of being in prostitution that is the main issue. I have tried to manage on my own. To survive. But I always end up in a big dark hole. And then I realized that I needed some help. When I first came, there was a case worker on me. She was very helpful. I didn't know all my rights. I'm not from Denmark. She was very helpful with finding an apartment and all the practical stuff" (Deltager hos LIVa)

Tidligere i indeværende evaluering blev det bemærket, at andelen, der blev registreret som værende henvist til LivaRehab med problemer relateret til prostitution var relativt lavt, fordi det blev anset som en selvfølge og derfor ikke blev angivet ved udfyldelsen af spørgeskemaet. Det er relevant at antage, at samme problematik gør sig gældende for de 155 personer, der står som ikke-besvarede i ovenstående tabel. Ifølge LIVa er antallet af deltagere med erfaring med prostitution og gråzoneprostitution væsentligt højere end tabellen giver udtryk for, og de 155 ikke-besvarede et udtryk for, at deltagerne ikke har fået stillet spørgsmålet, da det anses for selvfølgeligt, at de har denne erfaring. Igen skal det anføres, at en korrekt og ensrettet dokumentation er afgørende, hvis en evaluering som denne skal give et korrekt billede af LIVas deltagere og deres udfordringer. Samme bemærkning kan knyttes til følgende tabel.

I nedenstående tabel ses det, at 72,2 procent har været udsat for incest eller seksuelle overgreb, da de var under 15 år. 24,1 procent har været udsat for incest eller seksuelle overgreb, da de var under 18 år. 16,7 procent har været udsat for incest eller seksuelle overgreb, efter de er fyldt 18 år. 13 procent har ikke været udsat for incest eller seksuelle overgreb.

Incest/seksuelle overgreb		
	Antal	Procent
Har været udsat for under 18 år	13	24,1
Har været udsat for efter 18 år	9	16,7
Har været udsat for under 15 år	39	72,2
Har ikke været udsat for	7	13
Ønsker ikke at oplyse	2	3,7
Antal ikke-besvarede	140	
Antal personer besvarede	54	

I nedenstående tabel ses det, 24,7 procent af LivaRehabs deltagere har været udsat for fysisk vold. 23,2 procent har været udsat for psykisk vold og 13,9 procent har været udsat for seksuel vold. 6,7 procent af LivaRehabs deltagere har været udsat for social kontrol, 4,6 procent har været udsat for systemisk vold og 4,1 procent for økonomisk vold.

Vold		
	Antal	Procent
Fysisk vold	48	24,7
Psykisk vold	45	23,2
Økonomisk vold	8	4,1
Seksuel vold	27	13,9
Systemisk vold	9	4,6
Social kontrol	13	6,7
Antal ikke-besvarede	135	69,6
Antal personer besvarede	59	30,4

* Ikke udtømmende svarkategorier. Derfor er procent udregnet pba alle 194 besvarelser.

I citatet nedenfor fortæller en deltager om hendes problemer med en voldelig samlever og om, hvordan LIVA har hjulpet hende med at tackle disse problemer:

"Det er oppe i ens hoved, at der er sket mest. Fra at det er ens egen skyld, og man ikke fortjener bedre, til at man godt må sige fra: Jeg er mere værd end en boksebold hos mænd. Jeg er mere værd, så jeg fortjener en ordentlig mand. Og jeg er værd at elske" (Deltager hos LIVA).

I nedenstående tabel ses det, at 65,5 procent af deltagerne har været udsat for vold fra en person i nære relationer. 54,5 procent af deltagerne har været udsat for vold fra deres partner. 9,1 procent har været udsat for vold fra en person i ikke nære relationer. 5,5 procent af deltagerne har været udsat for vold fra systemet og 1,8 procent har været udsat for vold fra det offentlige rum.

Voldsudøver		
	Antal	Procent
Partner	30	54,5
Nære relationer	36	65,5
Ikke nære relationer	5	9,1
Offentlige rum	1	1,8
System	3	5,5
Antal personer besvarede	55	

Kapitel 7

LivaRehab: Overgrebenes vidtrækkende betydninger

I dette kapitel ses der på, hvilke konsekvenser det kan have at være blevet udsat for incest og seksuelle overgreb, at have været aktiv i prostitution eller gråzoneprostitution eller at have været udsat for vold. Der ses på overgrebenes betydninger for en række forskellige livssituationer. For eksempel hvad det betyder for deltagernes økonomiske situation, uddannelse og fysiske og psykiske helbredssituationer at have været udsat for disse oplevelser.

Som det første ses der på de økonomiske konsekvenser af at have været misbrugt seksuelt eller have erfaring med prostitution. I nedenstående tabel ses det, at der er en signifikant sammenhæng mellem det at have været udsat for seksuelt misbrug og have gæld. 53,3% af dem, der har været udsat for seksuelt misbrug har gæld, mens kun fire procent af dem, der ikke har været udsat for seksuelt misbrug, har gæld.

Har været misbrugt seksuelt/gæld					
	Har gæld		Har ikke gæld eller ikke svaret		Total
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Nej	6	4	143	96	149
Ja	24	53,3	21	46,7	45
Total	30	15,5	164	84,5	194

Pearson chi2(1) = 64,2752 Pr = 0,000

I nedenstående tabel ses det, at der er en signifikant sammenhæng mellem det at have erfaring med prostitution og have gæld. 57,1% af dem der har erfaring med prostitution har gæld, mens kun 6,3% af dem der ikke har erfaring med prostitution har gæld.

Har været eller er i prostitution/gæld					
	Har gæld		Har ikke gæld eller ikke svaret		Total
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Nej	10	6,3	149	93,7	159
Ja	20	57,1	15	42,9	35
Total	30	15,5	164	84,5	194

Pearson chi2(1) = 56,7472 Pr = 0,000

Det kan altså, på baggrund af de to ovenstående tabeller, konkluderes, at der er en signifikant sammenhæng mellem at have været udsat for seksuelt misbrug eller have erfaring med prostitution og så være forgældet, således at dem, der har været udsat for seksuelt misbrug eller har erfaring med prostitution har signifikant større sandsynlighed for at have gæld end dem, der ikke har været udsat for seksuelt misbrug eller ikke har erfaring med prostitution.

Som det næste fokuseres der på sammenhængen mellem at have været udsat for seksuelt misbrug eller har erfaring med prostitution og så det at have været udsat for vold. I nedenstående tabel ses det, at der er en signifikant sammenhæng mellem det at have været misbrugt seksuelt og have været udsat for vold. 84,4% af dem, der har været udsat for seksuelt misbrug, har været udsat for vold mens kun 14,1% af dem, der ikke har været udsat for seksuelt misbrug, har været udsat for vold.

Har været misbrugt seksuelt/Udsat for vold					
	Udsat for vold		Ikke udsat for vold eller ikke svaret		Total
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Nej	21	14,1	128	85,9	149
Ja	38	84,4	7	15,6	45
Total	59	30,4	135	69,6	194

Pearson chi2(1) = 80,8256 Pr = 0,000

I nedenstående tabel ses samme tendens. Her ses det, at 82,9% af dem, der har erfaring med prostitution også har været udsat for vold mens kun 18,9% af dem, der ikke er eller har været i prostitution, har været udsat for vold.

Har været eller er i prostitution/Udsat for vold					
	Udsat for vold		Ikke udsat for vold eller ikke svaret		Total
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Nej	30	18,9	129	81,1	159
Ja	29	82,9	6	17,1	35
Total	59	30,4	135	69,6	194

Pearson chi2(1) = 55,5002 Pr = 0,000

Det kan altså, på baggrund af de to ovenstående tabeller, konkluderes, at der er en signifikant sammenhæng mellem det at have været udsat for seksuelt misbrug eller have erfaring med prostitution og så have været udsat for vold, således at dem, der enten har været udsat for seksuelt misbrug eller har erfaring med prostitution har signifikant større sandsynlighed for at have været udsat for vold, end dem, der ikke har været udsat for seksuelt misbrug eller har erfaring med prostitution.

Som det sidste fokuseres på sammenhængen mellem at have været misbrugt seksuelt og have erfaring med prostitution. Her ses en signifikant sammenhæng hvor sandsynligheden for at være eller have været i prostitution er større, hvis man har været udsat for seksuelt misbrug. 48,9% procent af deltagerne, der har været udsat for seksuelt misbrug, har også erfaring med prostitution, mens kun 8,7% af deltagerne, der ikke har været udsat for misbrug, har erfaring med prostitution.

Har været misbrugt seksuelt/Været er er i prostitution					
	Nej		Ja		Total
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal
Nej	136	91,9	13	8,7	149
Ja	23	51,1	22	48,9	45
Total	156	82	35	18	194

Pearson chi2(1) = 37,7067 Pr = 0,000

Det kan altså konkluderes, at der er en signifikant sammenhæng mellem at have været udsat for seksuelt misbrug og have erfaring med prostitution, således at dem, der har været udsat for seksuelt misbrug har en signifikant større sandsynlighed for at have erfaring med prostitution end dem, der ikke har været udsat for seksuelt misbrug.

Kapitel 8

LivaRehab: Stor tilfredshed med forløbene blandt deltagerne

I dette kapitel ses der på deltagernes tilfredshed med forløbene i LIVA, samt forløbenes virkninger. I datamaterialet ses det, at samtlige deltagere angiver at ville anbefale LIVA til andre og samtlige deltager angiver, at deres forløb hos LivaRehab overordnet var godt. Ligeledes angiver samtlige deltagere, at de har fået hjælp til at håndtere deres problemer og samtlige deltagere føler, at L forstår dem og deres udfordringer. Endelig mener alle deltagere, at forløbet har været relevant for dem, på nær to, som ikke ønsker at besvare

Som det næste fokuseres der på forløbenes virkninger. Det skal her understreges, at vi ikke kan udtale os om, hvorvidt det er på grund af forløbet i LIVA, at deltagerne oplever de nedenstående forandringer. Vi kan blot sige, at deltagernes svar kan være en indikation herpå eller én faktor blandt mange, der har ført til en ændring i deres livssituation.

Ses der på deltagernes nuværende situation i forhold til arbejdsløshed efter endt forløb angiver syv personer, at de er begyndt i uddannelse og én har fået job. 12 personer er stadig uden arbejde.

Nuværende situation ift. arbejdsløshed		
	Antal	Procent
Har fået job	1	4, 2
Er i uddannelse	7	29, 2
Stadig uden arbejde	12	50
Ønsker ikke at svare	1	4, 2
Ikke relevant	3	12, 5
Total	24	100

I citatet herunder udtaler en deltager, at LIVA har hjulpet hende så meget, så hun har været i stand til stort set at færdiggøre sin uddannelse, få styr på sin tilværelse og "ryddet op i sit liv", som hun beskriver det.

"De har hjulpet mig så meget, at jeg næsten er færdig som socialrådgiver. Jeg blev samlet så meget op, at jeg næsten har færdiggjort min uddannelse. Så der er blevet ryddet godt og grundigt op i en masse ting." (Deltager hos LIVA)

Nedenstående tabel viser, at tre forhenværende hjemløse har fundet bolig ved forløbets afslutning. Andre tre personer er stadig hjemløse.

Nuværende situation ift. hjemløshed		
	Antal	Procent
Har fundet bolig	3	13,6
Er stadig hjemløs	3	13,6
Ønsker ikke at svare	2	9,1
Ikke relevant	14	63,6
Total	22	100

Nedenstående tabel viser deltagernes nuværende situation i forhold til vold. Her angiver to personer, at volden er reduceret og otte personer angiver, at de ikke længere er udsat for vold.

Nuværende situation ift. vold		
	Antal	Procent
Volden er reduceret	2	11,1
Er ikke længere udsat for vold	8	44,4
Ikke relevant	8	44,4
Total	18	100

Nedenstående tabel viser, at 7 personer efter endt forløb angiver at have fået det bedre i forhold til psykiske vanskeligheder. Datamaterialet indeholder også spørgsmål om nuværende situation i forhold til fysiske smerter. Her angiver 2 personer at have fået det bedre efter endt forløb og 7 angiver, at situationen er den samme som før.

Nuværende situation ift. psykiske vanskeligheder		
	Antal	Procent
Har fået det bedre	7	31,8
Det samme	12	54,5
Ønsker ikke at svare	1	4,5
Ikke relevant	2	9,1
Total	22	100

I nedenstående tabel ses det, at 10 personer angiver at have forladt prostitution efter endt forløb. Én person angiver at være mindre i prostitution efter forløbet og ingen angiver, at have samme prostitutionsfrekvens som før eller at være mere i prostitution end før forløbet hos LIVa.

Nuværende situation ift. prostitution		
	Antal	Procent
Jeg har forladt prostitution	10	62,5
Jeg er mindre i prostitution	1	6,3
Det samme	0	0
Er mere i prostitution	0	0
Ikke relevant	5	31,3
Total	16	100

Nedenstående tabel viser, at 10 personer, svarende til 83,3 procent, erklærer sig enige i, at de føler sig mere udhvilede efter, at de er begyndt i forløb hos LIVa.

Jeg føler mig mere udhvilet efter, at jeg er begyndt i LivaRehab		
	Antal	Procent
Enig	10	83,3
Uenig	2	16,7
Total	12	100

Ligeledes er der 10 personer, svarende til 90,9 procent, der erklærer sig enige i, at de føler sig mindre ensomme efter, at de er begyndt i forløb hos LIVa.

Jeg føler mig mindre ensom, efter jeg er begyndt i LivaRehab		
	Antal	Procent
Enig	10	90,9
Uenig	1	9,1
Total	11	100

I citaterne herunder fortæller et par deltagere om deres oplevelse af LIVa efter afsluttet forløb. De fortæller, at de stadig har kontakt til LIVa, og at de altid føler sig velkomne. Endvidere fortæller de, at medarbejderne hos LIVa stadig retter henvendelse til dem for at høre, hvordan det går. Og endelig fortæller de, at de har en oplevelse af, altid at kunne vende tilbage til LIVa, hvis de skulle få brug for det senere hen:

"Selvom man er færdig med forløbet, så er man ikke færdig. Man er altid velkommen til en kop kaffe. Selvom man er færdig, så slipper hun [medarbejder hos LIVa] ikke én. Da jeg spurgte om hjælp igen, så var hun der med det samme" (Deltager hos LIVa).

"Det er betryggende, hvis det hele brænder på, at man ved, at på en eller anden måde, så skal det nok gå" (Deltager hos LIVa).

Konkluderende bemærkninger

2018 har været et begivenhedsrigt år for LIVa. Kvindekrisecentret LivaShelter er åbnet og har fra begyndelsen oplevet meget stor efterspørgsel – så stor, at man har været nødsaget til at afvise flere af kvinderne.

LivaRehab har igangsat 243 forløb. Det er over fire gange så mange forløb som i 2017, hvor LIVa igangsatte 57 forløb. Det har altså været et særdeles travlt år, hvor LIVaRehabs aktiviteter er øget drastisk, hvilket vidner om, at LIVa er blevet en kendt og anerkendt aktør i forhold til at tilbyde kompetent og professionel hjælp og rådgivning til personer, der har været udsat for vold, seksuelle overgreb og incest.

Vold, seksuelle overgreb og incest kan have voldsomme helbredsmæssige, psykiske og sociale konsekvenser for de mennesker, der udsættes for det. Indeværende rapport har vist, at deltagerne kommer til LIVa med komplekse problemer, som kræver kompetent fagprofessionel hjælp. Det er vigtigt, at samfundet tilbyder rehabilitering, hjælp og støtte til disse mennesker og investerer i, at de får etableret en god tilværelse. Derfor yder LIVa en særdeles vigtig indsats. En indsats der forhåbentlig også er økonomiske midler til i fremtiden.

Endelig er det helt afgørende for at kunne tilbyde den bedste hjælp og rådgivning til målgruppen, at LIVas arbejde og viden bliver mere og mere evidensbaseret. Det er vigtigt, at LIVas dokumentationsarbejde bliver opprioriteret og ensrettet, så der fremover kan skabes et mere præcist billede af målgruppen, dens problemer og behov. Dette vil gøre indsatsen over for denne udsatte gruppe endnu mere kvalificeret.

